

DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2026.5.3p>
УДК 342.8:342.72:342.5:351.74(477)

Олена Олександрівна ГАЛУС

к.ю.н., доцент, зав.кафедри, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5474-3323>

e-mail: elenhalus@gmail.com

СКАСУВАННЯ РЕЄСТРАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З НЕВИСУВАННЯМ КАНДИДАТІВ НА ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ТА ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ПРОТЯГОМ ДЕСЯТИ РОКІВ: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИКА АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

У статті здійснено адміністративно-правовий аналіз підстав для скасування реєстрації політичної партії через невисування кандидатів на загальнодержавних виборах протягом десяти років. Розкрито конституційні засади діяльності політичних партій та проаналізовано сучасну судову практику стосовно тлумачення десятирічного строку як безперервного періоду. Обґрунтовано, що скасування реєстрації є юридичною констатацією відсутності політичної активності, а воєнний стан не впливає на перебіг строку. Зроблено висновок про значення цього механізму для забезпечення реальної політичної конкуренції.

Ключові слова: політична партія, адміністративне судочинство, виборчий процес, державний контроль за політичними партіями, конституційно-процесуальний строк, юридичні позиції Конституційного Суду України, судова практика, конституційно-правові засади

Стаття надійшла 18.04.2026

Статтю прийнято 27.04.2026

Статтю опубліковано 15.05.2026

ВСТУП

Сучасний розвиток політичної системи України вимагає забезпечення реальної, а не формальної діяльності політичних партій як ключових інститутів демократії. Одним з механізмів підтримання функціональності партійної системи є встановлення законодавчих вимог до участі політичних партій у виборах та можливість скасування їх реєстрації у разі тривалої бездіяльності. Особливої актуальності це питання набуває в умовах трансформації виборчого законодавства, посилення ролі адміністративної юстиції та формування сталої судової практики із застосування ст. 24 Закону України (ЗУ) «Про політичні партії в Україні» (далі – Закон).

У цьому контексті важливим є комплексний аналіз конституційних засад діяльності політичних партій, позицій Конституційного Суду України (КСУ), а також сучасної практики Верховного Суду України (ВСУ) та апеляційних адміністративних судів, які визначають підходи до тлумачення десятирічного строку невисування кандидатів та меж дискреції Міністерства юстиції України (далі – Мінюст).

МЕТА статті – здійснити комплексний адміністративно-правовий аналіз підстави для скасування реєстрації політичної партії у зв'язку з невисуванням кандидатів протягом десяти років, розкрити конституційні засади цього механізму, дослідити позиції КСУ, ВСУ та апеляційних адміністративних судів, а також визначити значення цієї практики для забезпечення реальної діяльності політичних партій та стабільності політичної системи.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічну основу дослідження становить поєднання загальнонаукових і спеціально-юридичних підходів, що забезпечують комплексне та системне вивчення інституту скасування реєстрації політичної партії. У роботі застосовано формально-юридичний аналіз для з'ясування змісту конституційних і законодавчих норм, системно-структурний підхід для визначення місця відповідної підстави в механізмі державного контролю за

діяльністю політичних партій, а також методи тлумачення права, які дали змогу розкрити логіку законодавця та співвіднести положення ст. 24 Закону з конституційними принципами. Порівняльно-правовий метод дав змогу зіставити позиції КСУ, ВСУ та апеляційних адміністративних судів, тоді як аналіз судової практики забезпечив виявлення сучасних тенденцій у застосуванні десятирічного строку невисування кандидатів і визначення меж дискреції Мінюсту.

РЕЗУЛЬТАТИ

Проблематика скасування реєстрації політичної партії є недостатньо дослідженою в науці конституційного та адміністративного права. Комплексне порівняльно-правове дослідження державного контролю за діяльністю політичних партій в Україні та країнах ЄС проведено А.Т. Тетянич [12]; анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії як вид політико-правової відповідальності досліджує Ю.П. Мельник [4]. Ю.В. Бевз, досліджуючи конституційно-правові засади організації та діяльності політичних партій, окрему увагу звертає на питання державного контролю за діяльністю політичних партій [1]. Водночас, попри наявність окремих наукових напрацювань, комплексний аналіз підстави скасування реєстрації партії у зв'язку з невисуванням кандидатів протягом десяти років залишається недостатньо розробленим, що зумовлює актуальність подальшого дослідження.

Питання скасування реєстрації політичної партії у зв'язку з невисуванням кандидатів на виборах Президента України та виборах народних депутатів України протягом десяти років є одним з ключових елементів сучасного адміністративно-правового регулювання діяльності політичних партій. Воно відображає прагнення законодавця забезпечити реальну, а не декларативну участь політичних партій у політичному процесі, а також підтримати функціональну спроможність партійної системи. Відповідно до ст. 24 Закону України «Про політичні партії в Україні» [10] така підстава є однією з трьох вичерпних підстав для скасування реєстрації партії, що свідчить про її особливу вагу в механізмі державного контролю за діяльністю політичних партій. Нага-

даємо, що до внесення змін ЗУ № 4017-IX від 10.10.2024 р. [9] відповідна процедура офіційно іменувалася анулюванням реєстраційного свідоцтва політичної партії, а тому вся судова практика, що аналізується у цій статті, стосується саме процедури анулювання, що застосовувалася до моменту законодавчого оновлення. Тому законодавча еволюція інституту скасування реєстрації партії підтверджує послідовне прагнення держави забезпечити реальне функціонування політичних партій як суб'єктів виборчого процесу.

Законодавець виходить з того, що політична партія за своєю природою є інститутом, що має брати участь у виборах, формувати політичну волю громадян та впливати на здійснення публічної влади. КСУ у рішенні від 12 червня 2007 р. № 2-рп/2007 прямо наголосив, що політичні партії забезпечують участь усіх громадян України в політичному житті суспільства, впливають на державну владу, беруть участь у формуванні органів влади і контролі за їх діяльністю [11]. Саме тому тривала відсутність участі у виборах протягом десяти років свідчить про фактичну втрату партією свого конституційного призначення.

Отже, конституційна доктрина підкреслює, що політична партія не може існувати формально, без реальної участі у виборчому процесі, оскільки це суперечить її природі як інструмента політичного представництва.

У цьому ж рішенні КСУ підкреслив, що право на свободу об'єднання у політичні партії не належить до переліку прав, які не можуть бути обмежені відповідно до ст. 64 Конституції України (КУ) [3]. Це означає, що законодавець має право встановлювати додаткові вимоги до створення та діяльності політичних партій, якщо такі вимоги відповідають принципам демократичного суспільства, мають легітимну мету та є пропорційними. Суд також наголосив, що держава вправі визначати засади утворення і діяльності політичних партій, оскільки це прямо передбачено п. 11 ч. 1 ст. 92 КУ [3].

Так, конституційний контроль підтверджує, що встановлення десятирічного строку невисування кандидатів є допустимим інструментом державного регулювання, спрямованим на забезпечення реальної діяльності партій.

У межах аналізу конституційності положень ст. 24 Закону КСУ розглянув аргументи суб'єкта подання, зокрема 70 народних депутатів України, які стверджували, що встановлення підстав для скасування реєстрації партії порушує свободу об'єднання. Однак Суд дійшов протилежного висновку, зазначивши, що такі вимоги є необхідними для забезпечення демократичності політичної системи та запобігання наявності формальних партій, які не виконують своїх функцій. Суд підкреслив, що політична партія не може бути лише як юридична оболонка без реальної політичної діяльності, оскільки це суперечить її природі та конституційному призначенню. Отже, конституційна юрисдикція підтвердила легітимність і пропорційність механізму скасування реєстрації партії у разі її тривалої політичної пасивності.

Особливої уваги заслуговує тлумачення КСУ поняття «всеукраїнський статус» політичної партії. У рішенні зазначено, що вимога до створення партій лише з таким статусом відповідає конституційним нормам, які гарантують свободу політичної діяльності, незабороненої КУ і законами України. Це тлумачення має

пряме значення для аналізу підстави невисування кандидатів, оскільки участь у загальнонаціональних виборах є ключовим критерієм підтвердження всеукраїнського характеру партії. Так, участь у загальнодержавних виборах є не лише формальною вимогою, а й підтвердженням відповідності партії її конституційній природі.

Суд також звернув увагу на те, що встановлення обов'язку політичної партії брати участь у виборах протягом певного періоду не порушує сутність права на свободу об'єднання, оскільки не позбавляє громадян можливості створювати нові партії або вступати до інших. Натомість таку вимогу спрямовано на забезпечення того, щоб зареєстровані партії виконували свої функції, а не існували формально. Так, підстава для скасування реєстрації у зв'язку з невисуванням кандидатів протягом десяти років є пропорційною та легітимною. Отже, законодавче регулювання спрямоване на підтримання реальної конкурентності політичної системи та запобігання існуванню «сплячих» партій.

У документі також міститься важливий фрагмент стосовно наслідків скасування реєстрації партії. Закон передбачає, що рішення суду тягне за собою припинення діяльності партії, розпуск її керівних органів, виключення відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, а також припинення членства в партії. Ці наслідки мають комплексний характер і спрямовані на повне припинення існування партії як суб'єкта публічного права. КСУ, аналізуючи попередню редакцію ст. 24, не заперечив проти таких наслідків, визнавши їх такими, що відповідають КУ. Тому можна констатувати, що правові наслідки скасування реєстрації партії є системними та узгодженими з конституційними засадами функціонування політичних інститутів.

Важливо також зазначити, що Кодексом адміністративного судочинства України у ст. 27 прямо визначено, що справи про скасування реєстрації політичної партії розглядаються окружним адміністративним судом, юрисдикція якого поширюється на м. Київ [2]. Це забезпечує єдність судової практики та унеможливорює різні підходи в різних регіонах, що відповідає принципу правової визначеності, та сприяє формуванню стабільної та передбачуваної судової практики.

У процесі розвитку законодавства про політичні партії важливу роль відіграла практика попереднього ВСУ. На момент ухвалення Рішення КСУ № 2-рп/2007 ст. 24 Закону передбачала, що подання про анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії має розглядатися саме ВСУ. Це визначало особливий статус ВСУ як суду першої та останньої інстанції у справах про припинення діяльності політичних партій. Однак подальша судова реформа змінила модель судового контролю, передавши такі справи до адміністративних судів, що забезпечило більшу процесуальну гнучкість і доступність правосуддя.

Водночас сучасна практика ВСУ значно деталізувала механізм застосування ч. 1 ст. 24 Закону. Визначальним є рішення ВСУ від 19 грудня 2023 р. у справі № 640/2933/20 [6], в якому Суд відступив від попередньої позиції та сформував новий підхід до обчислення десятирічного строку невисування кандидатів. ВСУ висловив важливу позицію, що під десятирічним строком «неучасті» політичної партії у загальнодержавних

виборах, з яким приписи ч. 1 ст. 24 Закону №2365-III пов'язують умови для анулювання її реєстрації, треба розуміти той строк, який передує зверненню Мінюсту до суду з відповідним позовом. Інакше кажучи, в цій статті йдеться про останні десять років існування політичної партії, незалежно від того, якою була її участь у виборах Президента України та/або виборах народних депутатів України у минулі – поза десятирічним строком – роки її діяльності (за умови, що політична партія існує більше десяти років). Саме останні десять років, протягом яких зазвичай проводяться [принаймні] чергові загальнодержавні вибори як Президента України, так і народних депутатів України, можуть повністю вказати на те, чи політична партія є виразником політичної волі громадян та суб'єктом виборчого процесу, чи ні. З цієї позиції оцінювати діяльність політичної партії в аспекті її участі у загальнодержавних виборах за весь [минулий] період її існування, зокрема з дати створення (реєстрації), який подекуди може сягати й двадцяти років – тобто більше, як за останні десять років (за умови, що період існування партії перевищує ці десять років) – немає сенсу, адже ніяк не вдасться встановити чи сьогоденне існування зареєстрованої політичної партії досі відповідає меті, з якою Закон № 2365-III пов'язує право громадян на свободу об'єднання в політичні партії, а чи насправді ця партія залишається структурованою одиницею, яка сприяє творенню політичної волі громадян і своєю активною (але не забороненою законом) поведінкою її виражає [6]. Суд також підкреслив, що участь у виборах підтверджується лише фактом висування кандидатів, а не декларативними заявами чи намірами. Це рішення стало ключовим орієнтиром для подальшої судової практики, визначивши чіткі критерії оцінки політичної активності партій.

Цю позицію враховано Шостим апеляційним адміністративним судом у постанові від 10.02.2026 у справі № 640/2954/20 [8]. Позицію апеляційного суду зведено до того, що політична партія «Товариш» протягом визначеного Законом десятирічного строку не здійснила реальної участі у загальнодержавних виборах, оскільки ні в 2014 р., ні в 2020 р.і її дії не відповідали вимогам законодавства до належного висування та реєстрації кандидатів, а тому не можуть вважатися виконанням умов ч. 1 ст. 24 Закону України «Про політичні партії в Україні». Суд, застосувавши правові позиції ВСУ у справі № 640/2933/20, підкреслив, що десятирічний строк є єдиним послідовним періодом, який передує зверненню Мінюсту, а факт висування підтверджується лише поданням повного пакета документів до Центральної виборчої комісії (ЦВК), що засвідчує реальний намір і інституційну спроможність партії брати участь у виборчому процесі; встановивши відсутність таких дій та врахувавши додаткові висновки ВСУ у справах № 640/2878/20 та № 640/2919/20, апеляційний суд дійшов висновку про обґрунтованість позову Мінюсту та пропорційність анулювання реєстраційного свідоцтва партії як заходу державного реагування. Так, апеляційний суд підтвердив, що формальне подання відповідних документів до ЦВК без виконання всіх необхідних умов реєстрації (зокрема, внесення грошової застави) не може вважатися участю у виборчому процесі.

ВСУ у своєму Рішенні від 21.03.2024 р. у справі

№ 640/2878/20, розглядаючи справу про анулювання реєстрації політичної партії «Нова демократія», наголосив, що сам факт висування політичною партією кандидата (навіть після десяти років «неучасті» в них) потрібно оцінити на відповідність вимогам законодавства, зокрема, чи було це висування проявом дійсних намірів і, головне, інституційної спроможності політичної партії взяти участь у виборчому процесі, а не імітувати її, вдавшись до цього способу суто для формального, а не реального виконання вимог Закону [7]. Це рішення додатково підкреслило, що дії партії після подання позову не впливають на оцінювання десятирічного періоду, який уже минув.

Суд у цьому Рішенні також висловив позицію, що реєстрація кандидата у ЦВК на проміжних виборах народних депутатів України після пред'явлення Мінюстом позову не спростовує факту порушення десятирічного терміну і жодним способом не впливає на застосування ст. 24 Закону до спірних правовідносин.

За даними Мінюсту станом на 2025 р. Мінюстом подано 54 позовні заяви про скасування реєстрації політичних партій через невисування кандидатів на виборах Президента України та народних депутатів України протягом 10 років. З них уже набули чинності рішення про анулювання реєстрації 17 політичних партій [5]. Ці статистичні дані демонструють не лише масштабність застосування відповідного механізму, а й підтверджують його системний характер, що свідчить про актуальність проблеми тривалої політичної пасивності партій.

Цікавою в цьому контексті видається пропозиція А.Т. Тетянич, яка пропонує не відмовлятися від судового розгляду як такого, але доповнити чинний інститут анулювання реєстраційного свідоцтва досудовим механізмом, який би дозволяв політичній партії спершу усунути виявлені порушення або добровільно трансформуватися у громадську організацію. На її думку, Мінюст має спочатку надсилати партії повідомлення про виявлені підстави для анулювання та надавати строк для їх усунення; лише якщо партія не виправляє порушення і не ініціює реорганізацію, Мінюст звертається до суду. Такий підхід, як зазначає автор, вже застосовується в Польщі й дає змогу уникнути надмірного втручання держави, забезпечуючи баланс між контролем і свободою об'єднання [12].

Водночас запропонований механізм викликає низку застережень, оскільки суперечить природі політичної партії як суб'єкта, покликаною брати участь у здійсненні публічної влади, а не трансформуватися в громадську організацію у разі втрати політичної активності. Надання партії «досудового строку» для усунення підстав анулювання фактично нівелює превентивну функцію ст. 24 Закону та створює ризик формального імітування діяльності з метою уникнення відповідальності.

Крім того, такий підхід не узгоджується з правовою позицією ВСУ (справа № 640/2933/20), що наголошує, що анулювання реєстрації є юридичною констатацією фактичної відсутності політичної діяльності, а не санкцією, яку можна «відтермінувати» або «виправити».

Додатково трансформація політичної партії в громадську організацію суперечить конституційному розмежуванню цих інститутів, а запровадження досудо-

вого етапу може створити можливості для зловживань, затягування процедур та уникнення контролю, що підживляє принцип правової визначеності та ефективності державного нагляду у сфері політичних партій.

Введення воєнного стану не впливає на обчислення десятирічного строку невисування кандидатів, оскільки законодавство не містить жодної норми, яка б передбачала зупинення, переривання чи обнулення цього строку у зв'язку із запровадженням особливого правового режиму; відповідно до загального принципу публічного права строки можуть зупинятися лише у випадках, прямо визначених законом, а ст. 24 Закону таких положень не містить. Так, воєнний стан не може бути використано як підставу для уникнення відповідальності за попередню бездіяльність партії, оскільки не змінює ні правової природи строку, ні критеріїв його обчислення, ні обов'язку партії забезпечувати реальну участь у загальнодержавних виборах у межах визначеного законом періоду. Отже, навіть в умовах особливого правового режиму правила обчислення строків залишаються незмінними, а воєнний стан не може нівелювати юридичні наслідки тривалої політичної пасивності партії.

Узагальнюючи викладене, потрібно зазначити, що інститут скасування реєстрації політичної партії у зв'язку з невисуванням кандидатів протягом десяти років є важливим механізмом забезпечення реальної діяльності політичних партій, підтримання демократичних стандартів та стабільності політичної системи. Він ґрунтується на поєднанні конституційних норм, спеціального законодавства та усталеної судової практики, яка забезпечує однакове та пропорційне застосування відповідних правових норм.

ВИСНОВКИ

Інститут скасування реєстрації політичної партії у

зв'язку з невисуванням кандидатів на загальнодержавні вибори протягом десяти років є конституційно обґрунтованим механізмом забезпечення реальної діяльності політичних партій та недопущення існування формальних політичних утворень. КСУ підтвердив його відповідність принципам демократичного суспільства, наголосивши на необхідності фактичної участі партій у формуванні політичної волі громадян.

Сучасна практика ВСУ, зокрема рішення у справах № 640/2933/20 та № 640/2878/20, сформувала чіткий підхід до тлумачення десятирічного строку як безперервного періоду, що передуює зверненню Міністерства юстиції до суду, та визначила критерії реальної участі партії у виборах. Апеляційні суди підтвердили, що формальне висування без виконання всіх вимог до реєстрації кандидатів не може вважатися виконанням вимог Закону.

Запровадження воєнного стану не впливає на обчислення десятирічного строку, оскільки Закон не передбачає його зупинення чи переривання. Тому особливий правовий режим не може бути використано як підставу для уникнення відповідальності за тривалу політичну пасивність.

Пропозиція з досудового механізму усунення порушень або трансформації партії в громадську організацію не узгоджується з природою політичної партії та може створити ризики зловживань, що суперечить превентивній меті ст. 24 Закону.

Узагальнюючи, поєднання конституційних норм, спеціального законодавства та усталеної судової практики формує цілісну й ефективну систему державного контролю, яка забезпечує реальну політичну конкуренцію, стабільність партійної системи та належну реалізацію громадянами права на участь у політичному житті.

Список використаних джерел

1. Бевз Ю.В. Конституційно-правові засади організації та діяльності політичних партій: дис. ... доктора філософії. Вінниця, 2024. 305 с.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
4. Мельник Ю.П. Політична відповідальність суб'єктів виборчого процесу. *Актуальні проблеми політики*. 2020. Вип. 66. С. 73-81. DOI: 10.32837/app.v0i66.710
5. Мін'юст ініціює позови проти фіктивних партій. 13 лютого 2025. URL: <https://sud.ua/uk/news/ukraine/323194-minyust-initsiuruet-iski-protiv-fiktivnykh-partiy>
6. Постанова Верховного Суду від 19.12.2023 у справі № 640/2933/20 (адмін. провадження № К/990/6509/22). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115761389>
7. Постанова Верховного Суду від 21.03.2024 у справі № 640/2878/20 (адмін. провадження № К/9901/34467/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117858826>
8. Постанова Шостою апеляційного адміністративного суду від 10.02.2026 у справі № 640/2954/20 (адмін. провадження № А/855/5178/25). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/134065149>
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру»: Закон України від 10.10.2024 № 4017-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4017-20#n963>
10. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
11. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 70 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності положень частини першої статті 10, пункту 3 частини другої, частин п'ятої, шостої статті 11, статті 15, частини першої статті 17, статті 24, пункту 3 розділу VI «Заключні положення» Закону України «Про політичні партії в Україні» (справа про утворення політичних партій в Україні) від 12.06.2007 № 2-рп/2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-07#Text>
12. Тетянич А.Т. Конституційно-правові засади державного контролю за діяльністю політичних партій в Україні та країнах ЄС: порівняльний аналіз: дис. ... канд. юрид. наук. Ужгород, 2018. 241 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18112>

References

1. Bevz Yu.V. Constitutional and Legal Principles of the Organization and Activity of Political Parties : PhD thesis. Vinnytsia, 2024. 305 p. (in Ukrainian).
2. Code of Administrative Procedure of Ukraine No. 2747-IV dated July 6, 2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (in Ukrainian).
3. Constitution of Ukraine: Law of Ukraine No. 254k/96-VR dated June 28, 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (in Ukrainian).
4. Melnyk Yu.P. Political responsibility of the subjects of the electoral process. *Aktualni Problemy Polityky*. 2020, Issue 66, pp. 73-81. DOI:

10.32837/app.v0i66.710 (in Ukrainian).

5. Ministry of Justice of Ukraine. Ministry of Justice initiates lawsuits against fictitious parties. February 13, 2025. URL: <https://sud.ua/uk/news/ukraine/323194-minyust-initsiiruet-iski-protiv-fiktivnykh-partiy> (in Ukrainian).

6. Supreme Court of Ukraine. Ruling dated December 19, 2023 in case No. 640/2933/20 (administrative proceedings No. K/990/6509/22). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115761389> (in Ukrainian).

7. Supreme Court of Ukraine. Ruling dated March 21, 2024 in case No. 640/2878/20 (administrative proceedings No. K/9901/34467/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117858826> (in Ukrainian).

8. Sixth Administrative Court of Appeal. Ruling dated February 10, 2026 in case No. 640/2954/20 (administrative proceedings No. A/855/5178/25). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/134065149> (in Ukrainian).

9. On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine in Connection with the Adoption of the Law of Ukraine “On Administrative Procedure”: Law of Ukraine No. 4017-IX dated October 10, 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4017-20#n963> (in Ukrainian).

10. On Political Parties in Ukraine: Law of Ukraine No. 2365-III dated April 5, 2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text> (in Ukrainian).

11. Constitutional Court of Ukraine. Decision in the case on the constitutionality of certain provisions of the Law of Ukraine “On Political Parties in Ukraine” (case on the establishment of political parties in Ukraine) No. 2-rp/2007 dated June 12, 2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-07#Text> (in Ukrainian).

12. Tetianych A.T. Constitutional and Legal Principles of State Control over the Activities of Political Parties in Ukraine and EU Countries: A Comparative Analysis: diss... PhD in legal sciences. Uzhhorod, 2018. 241 p. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18112> (in Ukrainian).

Olena HALUS

PhD in Legal Sciences, Associate Professor, Head of department, Leonid Yuzkov Khmelnytskyi University of Management and Law

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5474-3323>

e-mail: elenhalus@gmail.com

CANCELLATION OF A POLITICAL PARTY’S REGISTRATION DUE TO THE FAILURE TO NOMINATE CANDIDATES IN THE ELECTIONS OF THE PRESIDENT OF UKRAINE AND THE ELECTIONS OF THE PEOPLE’S DEPUTIES OF UKRAINE FOR TEN YEARS: CONSTITUTIONAL AND LEGAL FOUNDATIONS AND ADMINISTRATIVE JUSTICE PRACTICE

Introduction. *The paper analyses the administrative and legal framework governing the cancellation of political party registration in Ukraine due to the failure to nominate candidates in nationwide elections over a ten-year period. The study outlines the constitutional foundations of party activity, as reflected in the decisions of the Constitutional Court of Ukraine, with emphasis on the constitutional purpose of political parties, the limits of freedom of association, and the requirement of continuous political participation as an element of democratic pluralism.*

The purpose of the paper *is to clarify the legal nature and constitutional justification of the ten-year non-nomination rule and to assess its practical application. The research aims to determine the legal meaning of this period, analyse whether martial law affects its calculation, and evaluate scholarly proposals concerning the introduction of pre-trial mechanisms for addressing violations.*

Results. *The paper demonstrates that recent case law of the Supreme Court and appellate administrative courts has established a uniform approach to interpreting the ten-year period as a continuous timeframe immediately preceding the Ministry of Justice’s application to the court. It is shown that cancellation of party registration is not a sanction but a legal acknowledgement of the factual absence of political activity. The analysis confirms that martial law does not suspend or interrupt the calculation of the period, as legislation provides no such exceptions. Academic proposals to introduce a pre-trial mechanism are critically assessed and found incompatible with the constitutional nature of political parties and the principle of legal certainty.*

Conclusion. *The paper concludes that the mechanism for cancelling political party registration is systemic, constitutionally grounded, and essential for ensuring genuine political competition and maintaining the stability of the party system. The ten-year non-nomination rule functions as an objective indicator of the absence of political activity and ensures that the register of political parties reflects entities that fulfil their constitutional role in a democratic society.*

Keywords: *political party, administrative justice, electoral process, state oversight of political parties, constitutional procedural time limit, legal positions of the Constitutional Court of Ukraine, case law, constitutional and legal foundations*